

че ера маї 'наинте нѣмаї пентрѣ ѣркі се
бедеа акѣм ши кѣ окїї. Пе ѣрмѣ кѣвинтеле
пе каре ле кѣлесесѣ пентрѣ осекитатеа сѣ-
нетелор дела анчепѣт аѣ рѣмас нѣмеле
кипілор, ши кipiї аѣ рѣмас семнеле
сѣнетелор, адекѣ с'аѣ афлат літере-ле
ши нѣмеле лор. Аста є пѣрѣреа меа ан-
темеіатѣ пе нѣмеле літерелор ла в-
бреї, пе ансемнареа ачелор нѣме пѣстратѣ
пѣнѣ асѣзѣї, ши пе ачѣа, кѣ фігѣра літе-
релор анкѣ ши асѣзѣї аѣпѣ атѣте скімо-
сітѣре сеамѣнѣ кѣ ікоана обіептѣлѣї. Ан
фііицѣ пѣрѣреа меа єсте тот ѣна кѣ а
лѣї Іан, нѣмаї кѣ єѣ прівеск пе афлѣтор
діитр'алт пѣнт. Чіне ва сѣ четѣаскѣ де
спре фігѣра літерелор вѣрештї ши ансем-
нареа лор маї пе ларѣ, ва афла дестѣле
ан маї оѣс нѣміта Грѣматікѣ дела Ф. 1--16.

BCU Cluj / Central U

Орї каре теоріє сѣ се прїімеаскѣ спре
а десѣврѣа анчепѣтѣл літерелор, ачѣа є
анвѣдерат, кѣ єле сѣнт неште семне де
тот волніче (арбітаріє), адекѣ ан во-
їа ноасѣрѣ сѣѣ, де а ансемна сѣнетеле
кѣ орї че семне не ва пѣзѣа. Де време
че семнеле ачѣсте сѣнт афлате пентрѣ сѣ-
нете, ачѣа анкѣ є неѣзѣзѣїт, кѣ атѣте
семне с'аѣ літере не сѣнт де треѣїицѣ,
кѣте сѣнете авем ан лімеѣ, ши нѣ маї
мѣлте нічї маї пѣцине. Аѣпѣ ачѣст прїн-
чеп лѣчїѣ ка соареле, нѣнѣмаї ачѣле орто-
графїї сѣнт нефірештї каре н'аѣ тоате лі-
тереле кѣте треѣзѣск, дар ши ачѣле каре
аѣ маї мѣлте дѣкѣте треѣзѣск. Ансѣ ши
ачѣсте дїн ѣрмѣ се пот рѣаѣче ѣнеле, дар
нѣ тоате, тот ла ачѣле каре аѣ маї пѣ-
цине літере. Пентрѣкѣ, де вѣї анѣреа „че
єсте прїчїна де пѣн кѣпѣ аѣаѣ,

треї ши патрѣ літере пентрѣ н
сѣнет, нѣ гѣсештї алт рѣспѣнѣсѣ дѣкѣт
кѣ де ліпсеште ачѣа фігѣрѣ пент-
трѣ н сѣнет. Дар сѣнт ѣнеле каре аѣ
ши літере де прїсѣс. Аста се веде аколо
ѣнде с'аѣ пѣсѣ нѣмаї о фігѣрѣ пентрѣ
аѣаѣ сѣнете: прѣкѣм ан ортографїа
грѣеаскѣ ψ є ѣ шѣл, ши ан ортографїа
чїрїліанѣ ψ є ѣ ѣ ѣ ѣ ѣ ѣ. Ачѣсте сѣнт ан
адеѣѣр де прїсѣс, кѣ фѣкѣнд пе де о пар-
те кѣ єле кѣмпѣт (?), пе де алта амѣл-
цім лѣкрѣрїле фѣрѣ треѣѣѣ. Ба че є маї
мѣлѣ фачем анкѣрѣкѣтѣрѣ, ши ка сѣ нѣ фіѣ
анкѣрѣкѣтѣрѣ, треѣѣ сѣ амѣлцім вѣзѣрїле
де сеамѣ ан Грѣматікѣ. Негрешїт, адекѣ
воїѣ сѣ ме анчѣлеагѣ єїне тїнѣрѣл, тре-
ѣѣ сѣї сѣпѣїѣ кѣ „ѣ“ се скрїє ан лок
де „ѣа“: адекѣ ан сѣсѣтѣнѣѣ се пѣне
ан лок де форма сѣтѣлѣї хѣтѣрѣт прїн-
артїкѣл (ан лок де мѣїєрѣ-а, мѣїєрѣ),—
ан кѣнѣѣтѣрї ан форма а 2-а (аїчї а 4-а)
се пѣне іар ан лок де єа (ан лок де
бедеа, ведеѣ) шѣл. — Літера аста афѣ-
кѣт ши алтѣ анкѣрѣкѣтѣрѣ. Ва єсте афлатѣ
негрешїт пентрѣ діфтонѣл „ѣа“. Дар
скрїїторїї аѣ анѣреѣїнѣат'о ши ан лок
де „ѣ“ кѣнд аѣпѣ „ѣ“ єїне алт „ѣ“ скѣрт,
прѣкѣм „пѣ шѣте“ шѣл. Асѣѣа ши пе „ѣ“
сїнгѣр, чеѣашї скїмѣат пентрѣ вѣѣфонїє
л'аѣ фѣкѣт діфтонѣл, кѣнд тотѣшї
діфтонѣл аѣ діссѣнетѣл, прѣкѣм
аратѣ кїар нѣмеле, — єсте дїн аѣаѣ сѣ-
нете. Ба анкѣ де мѣлте орї л'аѣ ан-
ѣрѣкат ши кѣ ѣ (іа) ан нѣмеле каре є
ан „іє“ вѣкѣрїє, вѣсѣліє шѣл. Аїчї ан лок
де вѣкѣрїє-а; нѣнѣмаї аѣ скрїє „ѣкѣ-
рїѣ“, дар ши вѣкѣрїє шѣл. Треѣѣ сѣ
скѣрѣмѣнѣм лѣкрѣл маї деапрѣаѣ, ши ком-
кѣноашѣте фѣрѣ грѣѣтатѣ кѣ ан ортогра-

ТЕА СЛОБОДЪ ВОМ ВЕДЪА КЪ ФІГЪРЕ АЪ ІКОАНЕ
 АЛЕ СЪНЕТЕЛОР СЪНТ ШІ 8НЕЛЕ ШІ ААТЕЛЕ,
 — ФІГЪРЕ ДЕ ТОТ ВОЛНІЧЕ ШІ НІМІК МАІ
 МЪЛАТ. РЕІ ЗІЧЕ КЪ 8НЕЛЕ СЪНТ 8РЖТЕ: НЪ
 СЪНТ НЕТЕДЕ, — НЪ СЪНТ А8ПЪ Г8СТ? ВЪ
 АЦІ ПЕСП8НЪЗЪ КЪ МЕШТЕРІ СЪНТ ДЕСТЪІ,
 КАРІ ПЕНТРЪ БАНИ АЦІ САПЪ ЛІТЕРА КЪМ
 АЦІ ПЛАЧЕ ШІ КЪМ АІ ПОР8НЧЕШТІ. — ТОТ
 КЪ АЧЕА МІНТЕ НЕАТЪРНАТЪ, А8ПЪ ЧЕ АМ
 ВЪЗЪТ КЪ НІЧІ 8НЕЛЕ НІЧІ ААТЕЛЕ НЪ НЕ
 СЪНТ ДЕ АЖ8НС, ВОМ ПРИЧЕНЕ КЪ ЛІТЕРЕЛЕ
 АЗТІНЕСШТІ АЪ МАІ МЪЛАТ ФОЛОС: ПЕНТРЪ
 КЪ ВЪЗЪНД КЪВЪНТЪА СКРІС КЪ ЕЛЕ, АІ БЕЗІ
 ШІ ВТІМОЛОЦІА, ШІ СКІМБАРЕА СЪНЕТЕЛОР
 АЗТІНЕСШТІ ДЕОДАТЪ, ШІ БЕІ ФІ МАІ П8ТЕР-
 НІК АН ЛІМЕЪ. РЕІ АМПАІНІ ДОРІНЦА
 МЪЛАТОР ВЪРБАЦІ ДЕ АЛТ НЕАМ ПРЕА АНСЕМ-
 НАЦІ. ВЪ, — КЪ КЖЦІ ВЪРБАЦІ ДЕ АЛТ НЕАМ
 АНВЪЦАЦІ АМ ВОРБІТ ШІ АМ ФОСТ НОРОЧІТ
 КА СЪІ АНКРЕДІНЦЕЪЗЪ КЪ АН ЛІМЕА РОМЪ-
 НЕАСКЪ СЪНТ РЪМЪШІЦЕ ДІН ЛІМЕА ЧЕА ВЕ-
 КІЕ РОМАНЪ, — СЪНТ КІАР ЕЛЕМІНТЕЛЕ ЕІ,
 АМ ВЪЗЪТ ДОРІНЦА ДЕ АСЕ ІВІ ОДАТЪ АЧЕА-
 СТА ЛІМЕЪ РОМАНЪ ВЕКІЕ СКРІСЪ КЪ ЛІТЕРЕ
 РОМАНЕ. — АН 8НГАРІА ШІ АН АРДЕАЛ ЕСТЕ
 ПРЕА АСНЕ, ШІ АНЧЕП8ТЪА С'А ШІ ФЪК8Т,
 ДЕ ВРЕМЕ ЧЕ СЪНТ ШІ ПОР8НЧЕ ШІ СФЪ-
 Т8ІРІ КА ПРЕОЦІІ СЪ ЦІЕ КЪРЕСП8НДІНЦЕЛЕ
 САЛЕ КЪ КЪПЕНІІЛЕ БІСЕРІЧЕШТІ АН ОРТО-
 ГРАФІА АЗТІНЪ. — АН АЧЕСТЕ ДОАЪ ЦЪРІ
 АЪКРЪА Е МАІ ГРЕЪ; ДАР С'АР 8Ш8РА ПРИН
 АЖ8ТОРЪА Г8ВЕРНЕЛОР.

Н. „ДАКЪ ТЕ АПЪЧІ ДЕ 8Н АЪКРЪ,
 АЪ АЛ ФЪ, АЪ ТЕ ААСЪ“ АН АЦЕА РЪ-
 МЖНЪАЪІ. ПРИНЧЕПЪА ПЕ КАРЕ А'АМ ДЕСЪР-
 КАТ ЕЪ МАІ СЪС, ЕСТЕ АЪЧІЪ КА СОА-
 РЕЛЕ: АТЖТЕ ЛІТЕРЕ КЖТЕ СЪНЕТЕ—
 ПЕНТРЪ ФІЕШ'КАРЕ СЪНЕТ О ФІГЪРЪ
 — НІЧІ МАІ МЪЛАТ НІЧІ МАІ ПЪЦІН.

АСТФЕА НІЧІ ПЕ „Ц“ НІЧІ ПЕ „Ш“ НІЧІ ПЕ
 „ІОТА“ КЪ КЖТЕ ДОАЪ ФІГЪРЕ. ФІЕШ'КАРЕ
 СЪНЕТ СЪШІ АІЕЪ ФІГЪРА СА, ПЕ КАРЕ ДЕ-
 КЖТЕОРІ О ВОІЪ ВЕДЕА, СЪ ШТІЪ КЪ АРЕ ТОТ
 8Н СЪНЕТ ШІ НЪ КЖТЕ ОДАТЪ 8НЪА, КЖТЕ
 ОДАТЪ ААТЪА. АСТФЕА АА ОРТОГРАФІЕА ПРО-
 ПЪСЪ ДЕ ДОМ. Р. АН НР. 10. АШІ СФЪТЪІ
 8РМЪТОАРЕЛЕ ДЕСЪВЪРШІРІ. СЪ СЕ ЦІЕ „К“
 ПЕНТРЪ СЪНЕТЪА „к“ ШІ „С“ ПЕНТРЪ „ч“;
 АСЕМЕНЕА СЪ СЕ ЦІЕ ДІН ЧЕАЕ ЧІРІЛІЕНЕ „А“
 ДАР МАІ МІК ШІ МАІ ПОТРІВІТ ДЕКЖТ КЪМ
 СЕ ОБІЖН8ЕШТЕ АН „КЪРІЕРЪА ДЕ АМБЕ СЕК-
 СЕЛЕ“ ШІ АН „АЪКТОРІІ КЛАСІЧІ“ „ДЕ АІЧІ. —
 „Г“ СЪ ФІЕ ПЕНТРЪ „г“; ШІ ПЕНТРЪ „У“
 СЪ СЕ СКІМБЕ „Г“ ОАРЕКЪМ КІАР АН СЪ-
 ПЪТЪРА АЪ СКОБІТЪРА ТІПАРЪАЪІ, АНКЖТ СЪ
 ФІЕ НЪМАІ О ФІГЪРЪ; АЪ СЪ СЕ ЦІЕ ЧЕА ЧІ-
 ЛІРІАН ЧЕВАШІ МАІ ПОТРІВІТ ШІ МАІ АПРО-
 ПІАТ ДЕ „Г“. ПЕНТРЪ „Ц“ СЪ СЕ СКІМБЕ
 „І“, ПЕНТРЪ „Ш“ СЪ СЕ СКІМБЕ „Ъ“ ІА-
 РЪШІ ДІН ТІПАР КА СЪ ФІЕ НЪМАІ О ФІ-
 ГЪРЪ. КЖТ ПЕНТРЪ „ІОТА“ АЧЕСТА ПРЕКЪМ
 АМ ЗІС СЕ ФАЧЕ ШІ ДІН АЗТІНЕЕКЪА І ШІ
 П; ДАР ФІІНДЪКЪ МАІ ДЕС СЕ ФАЧЕ ДІН І
 ПЪТЕМ СЪ СКІМБЕЪМ ЧЕВАШІ ПЕ І ІАР ДІН
 ТІПАР КА СЪ ФІЕ О ФІГЪРЪ. СКІМБАРЕА ЧЕ
 АР ТРЕЪІ СЪ СЕ ФАКЪ С'АР ПЪТЕА ФАЧЕ
 КІАР ДІН КОАМА „“ ЧЕ СЕ ПЪНЕ АА ФРАН-
 ЦОЗЕКЪА „С“ П8ІНД8О АЧЕА ДЕАС8ПРА АЪ
 ДЕДЕС8ПТЪА АЪІ „Г“ (У) „І“ (У) „Ъ“ (Ш)
 „І“ (ОТА), ДАР АШЕА ПОТРІВІТЪ АНКЖТ СЪ
 Н8І СТЕА 8РЖТ, ШІ СЕ ВЪЗЪ А ФІ ТОТ
 8Н СЕМНЪ САЪ ФІГЪРЪ. МАІ БІНЕ ВА ФІ
 АЛЕ ФАЧЕ ПЕ ТОАТЕ АЧЕСТЕ ДІН ЛІТЕРЕЛЕ АЗ-
 ТІНЕСШТІ, — КЪ ТОАТЕ КЪ МІЕ НЪМ' ПАСЪ
 СЪ СЕ ЦІЕ ШІ ДІН ЧЕАЕ ЧІРІЛІЕНЕ: ПЕНТРЪКЪ
 ШІ АЧЕСТЕ СЪНТ ЛІТЕРЕ ШІ НІМІК МАІ МЪЛАТ.
 АПОІ ДАКЪ СЕ ВОР ПОТРІВІ БІНЕ, НЪ ДЕ ЛІ-
 ПЕСШТЕ НІМІК. АНТР'АЧЕСТ КІП АМ АВЕА 28.

вквѣрїе о кѣноцїи ан фецеде ноастрє. Іатз акѣма ачѣстз ч. Рєпрєзєнтациє а іѣвїтєї ноастрє обшї че сз цїне де ачѣстз сф. вїсерїкз, андїнтѣ чїнетїцілор прєоцї че сз афаз де фацз, сз рєкомандз ан кїнкѣ-вжнтарѣ прѣлзвїнатѣлї шї прѣкосфїнцїтѣ-лїтї нєстрѣ Домн Вїскоп Васїліє Мога шї ан драгостѣ Домнїїталє кѣ тоатє сем-нєлє де рєвєрїнцз, пофїнда дїн їнїмз кѣ-ратз анї андєлѣнгациї шї фєрїчїцї. Млї анколо пофїтїм кѣ тоцїї тотдѣлїна ла анї андєлѣнгациї армонїє вѣнз антрз сфїн-цїїлє воастрє, карє адѣчєцї нєнкрѣнгата жзрфз ла ачєлаш Сф. Алтарїѣ. Ної анкз дїн партєнє, ка рєпрєзєнтанцї аї ачє-стїї іѣвїтє обшї нє вом стрѣлї авз фї тотдѣлїна гатг спрє ажѣторїѣ, ан чѣлє че сз ва кѣвєнї а сз амплїнї дєкѣтрз ної спрє андїнтарѣ бїнєлїтї дє обшє шї спрє а двоастрз мѣлзѣмїрє. Амін.

ФОВѢЛ АМОРѢЛѢ.

Ноаптѣ, кѣнд тоатз чата пѣжнтѣ-кѣж шї вїєцїїтоарєлє, спрє рєформарѣ пѣ-тєрїлор салє, трѣїна кѣ дарєлє зєєцї, так шї дорм, Аѣрєліан Кордѣ, кѣпрїнс дє нєшє нєдатїнатє сїмцїрї, карє пѣнз ачї ан крѣ-да шї тїнзрл лїтї їнїмз нлѣ авѣт лок, шї алєлїнат (мѣмїт) прїн разєлє лѣнїї, карє прїн нєшє арборї, чє стѣтѣлї нлїнтѣ фє-рєцїї лїтї, шї арѣнкалѣ авратѣлє сѣлї лѣч-ан кїліє, єшї афарѣ, ка рєкорїндѣшї кѣм-ва трѣлїл ар стѣмпѣрл шї нол пѣнз ачї нєкѣноскѣта длїтї сѣтє сѣфлєтѣкѣлє. Докѣ-їнцл лїтї дє вара чєва дєпѣртатз дє чє-татѣ Т. кѣ карѣ єрл прїн нєшє ѣрзє (рѣн-дѣрї) дє арборї анбїнатѣлї, адєкѣ прїн о

ѣмєліє (Nllee) дє арборї кѣ чѣлє млї рлрє одоарє дє флорї. Пѣшїнд єл прїн дєсфѣ-тѣтоарѣ ѣмєліє фѣрз тоатз сфїлалл врє-лїнї прїмєждїї, фїїнд бїнє антрармат кѣ о пѣнѣїє (штїлєт.) Анчїнѣл фѣрз тоатз вонїца сл а кѣчєтл дєсцрє о зїнз — пє карѣ лѣ фост вѣлѣт ан зїлл трєкѣтл ан грѣдїна дєсфѣтѣчоасл дєлл мєлѣ алє, шї акѣрїл дрѣлѣстѣоасл фѣлїтѣрл тоатз фїїнцл лїтї лѣ фост скѣтѣрат, нєкѣноскѣндѣ чїнє ар фї. Скѣлѣндлєт єл прїн вїодарл сл фан-тлзїє ан кѣчєтл сѣл, сїнгѣл нѣ цїл, кѣм лѣ ажѣнє лѣнѣл о касл, акѣрїл кѣлѣтлрє дїн афарѣ анчїїнцлѣл ѣн гѣст кѣлїтїбїт шї о авѣцїє фрѣмоасл. Ачї фѣл єл дєцєптлєт дїн вїєл прїн нєшє дѣлчї тонѣрї, карє дїн-трѣл о фєрѣкѣтл кѣ рлрє флорї анфрѣмє-цїтл тот ачєїлш кѣлї, ка тонѣл анчєрї-лор дїн Парадїє сє лѣлѣ. Анкѣл лї єрлѣ млї нлїнтє сїмцїрїлє лїтї прїн нєдатїнатл лїтї фантлзїє анкордлтє, антрѣ атѣл прї-чєнѣл, кѣ їнїмлї кѣлѣтл сѣ сє смѣлгѣл дїн лєлѣтѣрл сл шї сѣшї їлє о кѣрлрє нолз; длр трѣлїл лї трємѣрл, ка кѣнд ар лѣл чѣлє млї рѣлє фрїгѣрї. Кл сѣ нолтл нє-вѣлѣт прївї лл зїнл вѣрбїтоарє шї лл тї-нѣрѣл дє жос, сє трлсл апропє дє касл антрѣ нєшє тѣлїцє рѣмлнтїчє. Ачї дѣпѣ-лїнл анкрєдїнцлрѣл тїнзрѣлїтї, кѣм кѣ єл пєнтрѣ дѣнєл молрє шї трѣїлїчє, нѣмлї ачѣлє кѣвїнтє лѣ пѣлѣт прїчѣнє дїн гѣрл кѣлѣнтѣтоарїї: Пєнтрѣ млрєлє дѣмнєзє ѣ рѣгѣлѣ, пѣрѣсїцїмѣ одлтл шї мѣ лѣлцї ан пѣлє, кѣ їнїмл мѣл нѣцї нолтє ан-плїнї чєрєрєл, длр пот єл дємѣндл (пѣ-рѣнчї) сїмцїрїлор мѣлє, ка сѣ вѣ їѣвєск? — Кѣ ачѣкѣгє кѣвїнтє фєрѣстл сє анкїєл, шї тїнзрѣл кѣ вѣлєлє ѣмфлѣтє шї кѣ клпѣл аплєклт, мѣлїнїт лѣ порѣлт кѣтрл каслшї. Аѣрєліан єшїнд дїн тѣлїцл, шї ѣтѣлнѣлєл

